

## Motion till riksdagen 2019/20:211

av **Hans Eklind (KD)**

# Förbud mot böneutrop från religiösa byggnader

---

## Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att lokalt stoppa regelbundna och institutionaliserade offentliga böneutrop och tillkännager detta för regeringen.

## Motivering

En kristdemokrat försvarar oförtröttligt alla människors rätt att få vara kristen, muslim, jude, ateist, buddist osv. Religionsfriheten – att ensam eller tillsammans med andra – få utöva sin religion är grundlagsfäst och skall så vara. De olika trossamfundet är betydelsefulla och utgör en viktig ”motor” i det civila samhället. Det innebär dock inte att medborgare ska behöva lyssna till återkommande och institutionaliserade trosbekännelser, som via högtalare ropas ut från religiösa byggnader som de inte kan värja sig ifrån i sina egna hem. Det är rimligt att det finns en möjlighet att lokalt stoppa återkommande och institutionaliserade böneutrop från religiösa byggnader som således gäller alla religiösa samfund.

Som kristdemokrat menar jag att det är oerhört viktigt att frågor som rör våra mänskliga fri- och rättigheter hanteras med stor noggrannhet. Religionsfriheten är en mänsklig rättighet och får inte sättas på undantag alldeles oavsett vad vi tycker om andra religioner som finns i vårt land. Vår rätt till religionsfrihet får dock inte begränsa andras rätt till samma sak. Rättigheter begränsas således av andras rätt till samma rättigheter. Religionsfrihet är även rätten att inte ha en religiös tro. Det handlar vidare om rätten att byta från en trosåskådning till en annan. En direkt konsekvens av att respektera mänskliga fri- och rättigheter är att bejaka att min frihet tar slut där din frihet börjar.

Det böneutropen handlar om är hur den religiösa tron får uttryckas i det offentliga rummet, alltså en fråga om yttrandefrihet. Med religionsfrihet kommer att vi får

acceptera att vi, oavsett om vi är troende eller ej, får möta religionernas uttryck på en rad olika sätt: det kan vara människor som går runt med ett kors som halssmycke, en moské som byggts eller Frälsningsarmén som på det lokala torget, efter godkänt polistillstånd för detta, sjunger ”han har öppnat pärlporten” samtidigt som man samlar in gåvor för att hjälpa hemlösa. Detta ingår i religionsfriheten och vi har en ordningsstadga som reglerar detta.

Sverige har en stark demokratisk kontroll över religionsfriheten. Symboler, byggnader och manifestationer är sedan många år satta under lupp av myndigheter med tillståndsgivning. Ett exempel är Skolinspektionen som utrett vilka psalmverser som ska få sjungas på en skolavslutning... Det som kristdemokraterna lyft fram är om vi ska tillåta att ”återkommande institutionaliserade böneutrop” får ropas ut från religiösa byggnader ut i det offentliga rummet.

Bakgrunden till böneutrop från religiösa byggnader är de tillstånd som getts till moskéer i Fittja, Karlskrona och Växjö. Dessa muslimska böneutrop har då försvarats med hänvisningar till religionsfriheten och jämförts med klockringningen.

Religionsfriheten är, som ovan anförts, inte skäl för att tvinga människor att lyssna till dessa religiösa proklamationer. Av den anledningen behandlas böneutropen som bullerärenden i de kommuner där en sådan ansökan lämnas in. Böneutrop är inte ett nödvändigt rekvisit för att få utöva sin religion, vilket manifesteras bäst av att de flesta muslimska moskéer inte vill ansöka om tillstånd för böneutrop. Jämförelsen med kyrkklockor haltar betänkligt. Kyrkklockorna är en kallelse till den kristna förrättningen och det går att välja att inte ta del av denna. Böneutropet, däremot, är en förkunnelse som inte går att välja bort.

Förutom att kyrkklockorna är en del av vårt kulturella och historiska arv så är kyrkklockorna ett ringande ljud som informerar om att något (dop, vigsel, begravning, gudstjänst med eller utan nattvard) påbörjas i en lokal (kyrka). Klockringning användes också för att ange när vilodagen påbörjas, vid fara eller över en människa som avlidit (själaringning).

Böneutropet (kallas för ”Adhan”, arabiska och betyder information, pålysning) rymmer ett vittnesbörd, kallelse till bön samt en proklamation av islam över en stad/geografiskt område: ”Allah är störst. Allah är störst. Jag vittnar att det finns ingen gud (som är värd tillbedjan) utom Allah. Jag vittnar att Muhammed är Allahs sändebud. Kom till bön. Kom till bön. Kom till framgång. Kom till framgång. Allah är störst. Allah är störst. Det finns ingen gud utom Allah.”

Böneutropet är därför mer att jämföra med det vi i vardagligt tal benämner torgmöte. De senare kan ske i omedelbar närhet till människor, men sker då och då, efter att arrangör sökt enstaka tillstånd, och detta ges efter att hänsyn tagits utifrån plats och tid på dygnet. Det handlar inte om att konstant, fem gånger varje dag (även om ansökningarna hittills begränsats), året om, få tvinga på andra människor sin trosbekännelse.

Böneutropen är vidare för många människor som flytt undan förföljelse till vårt land något helt annat än ett bullerärende eller klockor som ringer. Författaren Bassam Al-Baghdayy skriver i ett öppet brev till politikerna i vårt land: ”Det som gör mig riktigt besviken på det Sverige som tog emot mig som flykting för 18 år sedan, är att man slutat bry sig om de riktiga offren. Sverige bryr sig plötsligt hellre om vad de självvalda religiösa extremisterna vill och säger. De påstår att de för vår talan, vi invandrade som flydde just deras auktoritära våld och förtryck. De påstår att vi vill ha böneutrop för att vi ”ska känna oss hemma”. Sanningen är att vi riskerade våra liv och korsade kontinenter och hav för att vi inte klarade av att vara ”hemma””. Soheila Fors, som

grundat Föreningen Khatoon och som 2010 öppnade världens första Tehus för kvinnor i Karlskoga, skriver i en artikel: "Jag har själv hört böneutropet oavbrutet vrålas av lynchmobbar i min hemstad när kvinnor stenats, när människor torterats, bränts inne eller våldtagits. Böneropet hetsade IS-mördarna till grymheter som djur aldrig skulle begå i Syrien. Sverige är fullt av förföljda kristna, yazidier, kvinnor och homosexuella som flytt från de skrämmande massorna." Hon skriver om hur böneutropen för de som flyttat undan förföljelse och för alla moderata muslimer inte är ett uttryck för svensk tolerans utan istället är den absoluta motsatsen.

Frågan om återkommande och institutionaliserade böneutrop från religiösa byggnader är mer komplicerad än att enbart handla om buller. Att sätta stopp för återkommande och institutionaliserade böneutrop från religiösa byggnader är inte att begränsa religionsfriheten, det är att bevara möjligheten för den som inte önskar lyssna att säga nej tack och bli respekterad för detta. Mot bakgrund av detta föreslår Sveriges riksdag att ställa sig bakom att se över relevant lagstiftning för att säkerställa möjligheten att lokalt kunna stoppa regelbundna och institutionaliserade offentliga böneutrop.

*Hans Eklind (KD)*